

Verdal kommune
Møteinnkalling

Formannskapets medlemmer

Det innkalles med dette til følgende møte:

Utvalg: Verdal formannskap
Møtested: Kommunestyresalen, Verdal Rådhus
Dato: 21.05.2015
Tid: 09:00

Evt. forfall, eller inhabilitet i noen av sakene, meldes til utvalgssekretær på e-post:
line.ertsas@verdal.kommune.no.

Varamedlemmer møter kun ved særskilt innkalling.

Viser også til tidligere utsendt innkalling til møte som vil bli avviklet i etter formannskapets møte.

Verdal, 13. mai 2015

Bjørn Iversen
Ordfører(s)

Sakliste formannskapetets møte 21. mai 2015

Saksnr	Innhold
PS 53/15	Godkjenning av møteprotokoll
PS 54/15	Tertialrapport 1. tertial 2015 - Verdal kommune
PS 55/15	Orientering
PS 56/15	Tilleggsanmodning om bosetting av flyktninger 2015 og 2016

Tertialrapport 1. tertial 2015 - Verdal kommune

Saksbehandler: Arnstein Kjeldsen	Arkivref: 2015/3023 - /
E-post: arnstein.kjeldsen@innherred-samkommune.no	
Tlf.: 74048255	

Saksordfører: (Ingen)

Utvalg	Møtedato	Saksnr.
Verdal formannskap	21.05.2015	54/15
Verdal kommunestyre		

Rådmannens innstilling:

Kommunestyret tar økonomirapport pr. 30.04.15 til etterretning.

Vedlegg:

Tertialrapport 1. tertial 2015 - Verdal kommune
KOSTRA 2014 – utdrag

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Ingen

Saksopplysninger:

I tråd med økonomireglement for Verdal kommune avlegges tertialrapport pr 30. april.

Rapporten pr 30. april 2015 er utarbeidet i ny form, og med effektiviseringer i arbeidsform som gjør at rapporten kommer til politisk behandling en måned tidligere enn tradisjonelt. Tidligere informasjonstilgang gir merverdi i styringsprosessene, og økte muligheter for politiske beslutninger om kursjusteringer. Nytt tertialrapportoppsett vinkler også i større grad enn tidligere rapporteringen inn mot status for vedtatte mål og retninger, som supplement til den økonomiske rapporteringen. Økonomirapporteringen i seg selv er også noe endret, med sterkere fokus på prognoser enn tidligere forbruksstatus.

Til tross for at nesten hele den kommunale driftsorganisasjonen klarte å holde sine rammer i 2014, selv etter nedjusteringer, ble regnskapet avlagt med merforbruk. Delvis skyldes dette merforbruk innen hovedsakelig ett av virksomhetsområdene, men også det for andre år på rad ble en betydelig svikt i kommunesektorens inntekter.

Det negative avviket i kommunesektorens inntekter fortsetter i 2015, med betydelig mindre skatteinntang enn hva statsbudsjettet forutsetter. I tillegg til dette må rammetilskudd justeres ned med om lag 2,5 millioner kroner som følge av ytterligere nedgang i andel befolkning bosatt i Verdal, og svakere fødselstall er et hovedmoment i dette.

Parallelt med – og like i etterkant av – tertialrapporten blir det utarbeidet en egen sak om justering av budsjett 2015, og konsekvensberegninger for resten av økonomiplanperioden. Denne kommer til politisk behandling i formannskapet 11. juni og kommunestyret 15. juni. Kunnskapsgrunnlaget for denne er Regnskap 2014, tertialrapporten og styringssignaler fra «politisk budsjettverksted» 21. mai. I dette ligger også at tiltaksdimensjonen vil bli nedtonet i tertialrapporten i og med at det går egen prosess for budsjettjustering, men altså med et tydelig kunnskapsgrunnlag i rapporten.

Revidert nasjonalbudsjett ble lagt fram 12. mai. I dette ser vi at regjeringen foreslår å øke bevilgningene til kommunene med 1,1 mrd. kroner for å redusere effekten av svikt i den nasjonale skatteinntangen. For Verdal kommune utgjør dette om lag 2,3 millioner kroner. Rådmannen vil innarbeide endringene fra revidert nasjonalbudsjett i sak om budsjettjusteringer i juni. Med tanke på at det må forventes vel så krevende økonomi i årene framover må denne muligheten brukes til å redusere sårbarhet så langt vi kan.

Rådmannen har utarbeidet et eget vedlegg med utvalgte KOSTRA-tall for 2014 som følger saken.

Vurdering:

Rådmannens vurderinger fremgår av vedlagte rapport.

Tilleggsanmodning om bosetting av flyktninger 2015 og 2016

Saksbehandler: Rune Gjelvold E-post: rune.gjelvold@verdal.kommune.no Tlf.:	Arkivref: 2015/44 - /F30
---	------------------------------------

Saksordfører: (Ingen)

Utvalg	Møtedato	Saksnr.
Komité mennesker og livskvalitet	20.05.2015	28/15
Verdal formannskap	21.05.2015	56/15
Verdal kommunestyre	26.05.2015	45/15

Rådmannens innstilling:

Kommunestyret i Verdal stiller seg positiv til mottak av flere flyktninger under forutsetning av at kommunen f r dekt de reelle utgiftene dette medfører.

Antall for både 2015 og 2016 vil avhenge av antall syriske overføringsflyktninger.

For 2015:

Antall basert på tilleggssanmodning fra IMDi: **44 personer**
Samlet antall basert på behovet for å bosette ytterligere 3500 syriske overføringsflyktninger i 2015: **56 personer**

For 2016:

Antall basert på tilleggssanmodning fra IMDi: **31 personer**
Samlet antall basert på behovet for å bosette ytterligere 4500 syriske overføringsflyktninger: **46 personer.**

Vedlegg:

Brev fra statsråd Solveig Horne
Rapport fra FNs høykommissær for flyktninger 2015
Brev fra Kommunesektorens organisasjon
Rundskriv om integreringstilskudd fra IMDi

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Uttalelse fra Verdal helsestasjon
Uttalelse fra  rmelen skole
Uttalelse fra flyktningetjenesten NAV.

Saksopplysninger:

Verdal kommunestyre (28.10.13) vedtok å bosette inntil 30 flyktninger årlig i 2015 og 2016. Kommunestyret (08.12.14) imøtekom en tilleggsanmodning fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) om å bosette 35 flyktninger i 2015. Barne- likestillings- og inkluderingsdepartementet (BLD) har bedt Verdal kommune om å vurdere på nytt hvor mange flyktninger vi kan bosette i 2015 og 2016. Svaret fra kommunene vil gi regjeringen et bedre beslutningsgrunnlag på om Norge skal ta imot flere kvoteflyktninger/overføringsflyktninger i 2015 og 2016. Kommunene har fått frist på seg til å komme med et svar innen 27.mai 2015.

BLD viser til at det vil være behov for å bosette totalt 13 300 personer i 2015. Kommunene har så langt sagt seg villig til å bosette 8116 personer. Med en bosetting på 8116 personer i 2015 vil det være behov for å bosette om lag 14 000 personer i 2016. Dersom antall kvoteflyktninger økes til totalt 10 000 fra Syria over to år, vil dette innebære et behov for å bosette ytterligere 3500 i år og 4500 i år 2016.

Verdal kommune vil bli bedt om å øke antall bosettinger de nærmeste årene uavhengig av et nytt vedtak på antall kvoteflyktninger. Dette på grunn av situasjonen i mottakene. Men kommunene blir altså i tillegg bedt om å vurdere sin kapasitet sett i lys av flyktningkrisen i Syria og nabolandene.

I sitt brev til kommunene beskriver statsråden denne humanitære krisen som en flyktningekatastrofe vi ikke har sett siden 2. verdenskrig. Per mai 2015 har FNs høykommissær for flyktninger registrert 2.2 millioner syriske flyktninger i Libanon, Irak, Egypt, og Jordan. 1.7 millioner syriske flyktninger er registrert i Tyrkia og 24 055 er registrert i Nord-Afrika. Totalt er det altså registrert nærmere 3.9 millioner syriske flyktninger i nabolandene. Ifølge FNs høykommissær for flyktninger, António Guterres (31.mars 2015), trenger i tillegg 12.9 millioner syrere i hjemlandet, akutt bistand fra det internasjonale samfunnet.

Det er på bakgrunn av dette at Verdal kommune blir bedt om å vurdere hvor mange vi eventuelt kan bosette i løpet av 2015 og 2016. På nåværende tidspunkt har Verdal kommune ikke mottatt noen tilleggsanmodning fra IMDi. Kommunesektorenes organisasjon (KS) anbefaler i brev av 28.april 2015 at kommunene ikke avventer en tilleggsanmodning fra IMDi. De anbefaler at kommunen svarer ut fra de vedtak som fattes i denne saken. KS anbefaler videre at kommunene sier noe om i hvilken grad en styrkning av de økonomiske virkemidlene for bosetting og integrering av flyktninger vil kunne øke mulighetene for en betydelig økning av bosettingskapasiteten i 2015 og 2016.

I et vedlegg til anmodningen viser BLD antall flyktninger de mener det kan være aktuelt å bosette i Verdal i 2015 og 2016. Kommunen kan gi et svar på følgende nøkkeltall:

År 2015

1. Antall basert på tilleggsanmodning fra IMDi: **44 personer.**
2. Samlet antall basert på behovet for å bosette ytterligere 3500 syriske overføringsflyktninger i 2015: **56 personer**

År 2016

1. Justert anmodning 2016: **31 personer**

2. Samlet anmodning for 2016 basert på behovet for å bosette ytterligere 4500 syriske overføringsflyktninger: **46 personer.**

Vurdering:

Økonomiske vurderinger

Integreringstilskudd utgjør sammen med tilskudd til opplæring i norsk og samfunnsfag i stor grad det økonomiske grunnlaget for kommunenes bosettings- og integreringsarbeid. Det utbetales for personer som har fått beskyttelse i Norge, personer som har fått oppholdstillatelse på humanitært grunnlag etter utlendingsloven på grunnlag av søknad om asyl og personer som har fått kollektiv beskyttelse i en masseflukt-situasjon, samt overføringsflyktninger med innreisetillatelse. I tillegg kommer familieinnvandring med disse gruppene, både de som kommer til Norge samtidig med hovedperson og de som får familieinnvandring på et senere tidspunkt.

Stortinget har fastsatt følgende satser for integreringstilskudd i 2015:		
	Bosettingsår	Sats
Integreringstilskudd	År-1 (2015)	kr. 182 000 (voksen)*
		kr. 182 000 (barn)*
		kr. 232 000 (enslig voksen)
		kr. 182 000 (enslig mindreårig)
	År-2	kr. 210 000
	År-3	kr. 152 000
	År-4	kr. 82 200
	År-5	kr. 70 000
Barnehagetilskudd		kr. 24 400 (engangstilskudd)
Eldretilskudd		kr. 157 500 (engangstilskudd)
Særskilt tilskudd enslig mindreårig		kr. 191 300
Personer med kjente funksjonshemninger		Tilskudd 1: kr. 175 900 (engangstilskudd)
		Tilskudd 2: Inntil kr.1 080 000 i inntil 5 år

En rapport fra beregningsutvalget (2014) viser at samlede utgifter per flyktning over femårsperioden inkludert utgifter til kvalifiseringsprogram og helse er på 743 000 kroner (kommunesnitt). Dette danner sammenligningsgrunnlaget for integreringstilskuddet. Satsen for integreringstilskuddet for 2013 var på 616 800 kroner for voksne og enslige mindreårige, 666 800 kroner for enslige voksne, og 616 800 kroner for barn over fem år. Kommunenes beregnede utgifter til femårskullene var med andre ord høyere enn tilskuddet de utløste i 2013. Verdal kommune har ikke deltatt i beregningsutvalgets kartlegging, men det ble foretatt en kartlegging i Verdal kommune våren 2014 som var basert på beregningsutvalgets metode. Resultatene fra denne kartleggingen viste at utgiftene i Verdal kommune i 2013 var noe høyere enn inntektene fra integreringstilskudd.

Integreringstilskuddet har økt både i 2014 og i 2015. I tillegg har satsene på integreringstilskudd blitt harmonisert ved at det er innført like satser for voksne, barn, og enslige mindreårige. Til tross for harmoniseringen er det vanskelig å beregne forventede inntekter presist. Dette avhenger blant annet av antallet enslige voksne vi bosetter, hvor mange

personer som flytter i løpet av femårsperioden, og antall eldre og barn som bosettes.

Under er et estimat på inntektene basert på antall personer kommunen får tilskudd for per i dag og økt bosetting basert på anmodningstallene fra BLD. Inntektene for personer bosatt i årene 2011, 2012, 2013, og 2014 er med i dette estimatet. Estimaten er basert på sum av minimumsinntekter per person som bosettes.

Inntektsår	Antall bosettinger	Sum inntekter
2015	44 personer i 2015, totalt 165 personer i perioden 2011-2015.	kr 25 873 200
2015	56 personer i 2015, totalt 177 personer i perioden 2011-2015.	kr 28 057 200
2016	31 personer i 2015 og 44 i 2016, 182 personer i perioden 2012-2016.	kr 26 291 800
2016	46 personer i 2016 og 56 i 2015, totalt 209 personer i perioden 2012-2016.	kr 31 541 800

Over en femårsperiode med dagens satser får kommunene kr 696 200 per flyktning eller 746 200 dersom det er en enslig voksen som bosettes (jmf. satser integreringstilskudd). Som nevnt viser beregningsutvalget (2014) at samtlige utgifter per flyktning over femårsperioden i snitt er på kr 743 000 eller ca. kr 150 000 per år. Dette var tall fra 2013, men de økte satsene på tilskudd i 2015 er altså fortsatt ikke nok til å dekke de gjennomsnittlige utgiftene til kommunene. Dette forutsetter at utgiftene ikke har økt siden 2013 og at det kun bosettes enslige voksne i kommunene. I Verdal kommune sin kartlegging som også var basert på tall fra 2013 var tilsvarende utgifter over femårsperioden på ca. kroner 760 000 eller ca. kr 150 000 per år, ikke ulikt landsgjennomsnittet. Det må understrekes at tallene er estimater basert på både KOSTRA-tall og vurderinger over hva som skal regnes med av utgifter. Basert på disse tallene har ikke nivået på integreringstilskudd økt tilstrekkelig til å dekke de gjennomsnittlige utgiftene til bosetting og integrering av flyktninger.

En annen måte å estimere de økonomiske effektene er å ta utgangspunkt i et konkret bosettingsår og antall personer som bosettes dette året. Dersom kommunen bosetter 44 flyktninger i 2015 vil kommunen motta minimum kr 30 632 800 for disse personene i perioden 2015-2019, dersom alle blir boende i Verdal i fem år. Det er da ikke tatt hensyn til økt integreringstilskudd i årene frem til 2019. Det også tatt utgangspunkt i minstesatsen for integreringstilskudd (år 1). Dersom beregningsutvalget sitt tall på 743 000 per person over en femårsperiode legges til grunn, vil dette gi utgifter på totalt kr 32 692 000 for disse 44 personene i perioden 2015-2019.

Ingen av disse beregningene tar hensyn til at utgiftene til bosetting og integrering har økt siden 2013. Å bosette en voksen flyktning mellom 18-55 år som skal gå to år på introduksjonsprogram i Verdal koster, ifølge tall fra NAV Verdal ca. kr 353 480 over to år. Dette er utgifter til introduksjonsstønad alene. I tillegg kommer utgifter til etablering, bolig, og økonomiske ytelser til livsopphold før oppstart av program. Erfaringsmessig er det en liten andel som er selvforsørget etter to eller tre år med introduksjonsprogram. Nasjonalt gikk 44 % av introdeltakere direkte ut i arbeid eller utdanning etter å ha fullført introduksjonsprogram i

2014. Tall fra Verdal samme år var 54 %. Her bør et legges til at ikke alle som bosettes er personer som skal i introduksjonsprogram, men de siste årene har Verdal bosatt flere voksne med rett og plikt til introduksjonsprogram enn barn. Dette vil mest sannsynlig også være situasjonen i 2015 og 2016.

De økonomiske rammebetingelsene til kommunene har blitt bedre, men hovedinntrykket er at de fortsatt ikke er gode nok. Verdal kommune kan vanskelig håndtere et økt antall bosettinger og samtidig legge til rette for en *optimal* bosetting og oppfølging av disse personene etter de krav som ligger i blant annet introduksjonsloven, lov om sosiale tjenester, opplæringsloven, og lov om kommunale helse- og omsorgstjenester. Nedenfor gjengis ressursvurderinger gjort av tjenesteområdene selv på anslagsnivå ved økning av antall, medberegnet syriske overføringsflyktninger.

Bosettingsarbeid og introduksjonsprogram

Det vil bli økt behov for å styrke bosettingsarbeidet og arbeidet med introduksjonsprogrammet i kommunen. Ved en økning av antall bosettinger på totalt 56 personer i 2015 og 46 personer i 2016 anslås behovet som følger:

- 1 årsverk til arbeid med introduksjonsprogram og bosetting
- 1 årsverk til sosial rådgivning og saksbehandling
- 0.5 årsverk spesialpedagog til kartlegging av voksne elever på norskopplæring. Kommunene kan motta ekstratilskudd fra IMDi på inntil kr 1 080 000 årlig ved bosetting av personer med funksjonshemninger eller atferdsvansker. Utløsing av tilskudd forutsetter imidlertid en faktisk kartlegging av behovet til den enkelte.
- Nye undervisningslokaler til Møllegata voksenopplæring med plass til inntil 150 elever. Det arbeides med nye lokaler, men per dags dato er det uavklart. Møllegata voksenopplæring melder at de har kapasitet til å øke antallet elever.

Helsetjenester

Helsestasjonen gir signaler om behov for økte ressurser slik situasjonen er per i dag. Det vurderes at forsvarlig helsetjeneste fordrer tilføring av ressurser, anslått til følgende ved en økning av antall bosettinger på totalt 56 personer i 2015 og 46 personer i 2016:

- Legesekretær 10%
- Jordmor 30%
- Lege 10%
- Helsesøster 100% (Helsestasjon og skolehelsetjenesten).

Grunnskole

Det er grunn til å forvente en økt bosetting av barn i grunnskolealder dersom Norge vedtar å ta imot 10 000 syriske flyktninger. Dette med bakgrunn i at kvinner og barnefamilier prioriteres i utvelgelsen. I praksis vil økt bosetting i Verdal innebære at spesielt Ørmelen skole og Verdalsøra ungdomsskole får flere minoritetsspråklige elever. Dette er elever som uten unntak har behov for morsmålsler og/eller tospråklige assistenter.

Bolig

Boligsituasjonen har vært stabil. Per dags dato er ikke tilgjengelig boliger den største utfordringen, men dette varierer også fra år til år.

Dersom Verdal kommune mottar flere flyktninger må tilpasningene av tjenesteleveranser og ressurser gjøres på en slik måte at disse er forsvarlig og helhetlig for den totale kommuneøkonomien.

Anbefaling

Verdal kommune har gode forutsetninger for å ta imot flere flyktninger dersom flyktningsjenestene styrkes. Ved en bosetting av 56 personer i 2015 og 46 personer i 2016 kan det bli behov for midlertidig styrking av tjenestene mellom 3 til 4 årsverk. Estimater på 3-4 årsverk er i størrelsesorden 3.5 til 4 millioner (inkludert sosiale utgifter/kontorutgifter). Her må det også understrekes at en styrking er midlertidig.